

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

23.11.2009

B7-0170/2009

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni tippkohtumine ning toiduga
kindlustatus

Mairead McGuinness, Filip Kaczmarek
fraktsiooni PPE nimel

RE\797300ET.doc

PE432.786v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni tippkohtumise ning toiduga kindlustatuse kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 33;
- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2007. aasta resolutsiooni sööda ja toiduainete hinnatõusu kohta¹ ning 22. mai 2008. aasta resolutsiooni toiduainete hinnatõusu kohta ELis ja arengumaades²;
- võttes arvesse oma 29. novembri 2007. aasta resolutsiooni Aafrika põllumajanduse edendamise kohta – ettepanek põllumajanduse arendamise ja toiduainetega kindlustatuse kohta Aafrikas³;
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse rahastamisvahend kiireks reageerimiseks toiduainete hinnatõusule arengumaades (KOM(2008)0450);
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Toimetulek toiduainete kerkivate hindade probleemiga. ELi tegevussuunad” KOM(2008)0321);
- võttes arvesse raportit ühise põllumajanduspoliitika ja ülemaailmse toiduainetega kindlustatuse kohta (McGuinnessi raport) (2008/2153(INI));
- võttes arvesse 1996. aastal toimunud toiduteemalise ülemaailmse tippkohtumise järeldusi;
- võttes arvesse ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) avaldatud põllumajanduse väljavaateid 2008–2017;
- võttes arvesse rahvusvahelise arengule suunatud põllumajandusteaduste ja tehnoloogia hindamise institutsiooni (IAASTD) soovitusi;
- võttes arvesse ühise põllumajanduspoliitika nn tervisekontrolli reformi tulemusi;
- võttes arvesse Doha arenguvoorude raames käimasolevaid WTO läbirääkimisi;
- võttes arvesse abi tõhusust käsitlevat Pariisi deklaratsiooni;
- võttes arvesse 16.–18. novembril 2009. aastal Roomas peetud toiduga kindlustatuse teemalise ülemaailmse tippkohtumise deklaratsiooni;

¹ ELT C 263 E, 16.10.2008, lk 621.

² Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0229.

³ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0577.

- võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et Euroopa Liit on suurim arengu- ja humanitaarabi andja maailmas, kuid rahvusvahelisel tasandil on põllumajandusele antava abi, eelkõige Euroopa Liidult tuleva abi osakaal alates 1980. aastatest pidevalt vähenenud;
- B. arvestades, et praegune kriis tabab kõige raskemalt madala sissetulekuga majapidamisi nii Euroopa Liidus kui ka arengumaades, kus majapidamise kogu sissetulekust kulutatakse toidule 60–80%, kusjuures ELi keskmine näitaja on väiksem kui 20%;
- C. arvestades, et Euroopa Parlament ja nõukogu on korduvalt nõudnud sellele ülemaailmsele probleemile tõhusat vastust, millega antaks eeskätt vajalikud vahendid põllumajandussisendite rahastamiseks ning abi turupõhiste juhtimisvahendite kasutamisel;
- D. arvestades, et Euroopa Liit on jätkuvalt üks suuremaid toiduainete tootjaid, tootes 17% maailma nisust, 25% maailma piimast, 20% maailma sealihast ja 30% maailma loomaliha; arvestades, et EL on ka suur põllumajandustoodete importija ja paljude põllumajanduslike toorainete puhul on ta kaugel sellest, et suuta end ise sõltumatult varustada;
- E. arvestades, et loomasööda hinnatõus muudab tootmiskulud kallimaks, mis võib põhjustada loomakasvatustoodete tootmise vähenemise, kuigi nõudlus nende järele suureneb praegu ja tõenäoliselt ka edaspidi, eelkõige kiiresti areneva majandusega riikides;
- F. arvestades, et toorainehindade märkimisväärselt kõikumisest võib saada maailmaturul ilmekam ja korrapärasem nähtus; arvestades, et toiduainete kõrgemad hinnad ei tähenda põllumajandustootjatele automaatselt suuremat sissetulekut ning selle peamiseks põhjuseks on põllumajandusliku tootmise sisendkulude kiire kasv ning järjest suurem erinevus tootmiskulude ja jaehindade vahel;
- G. arvestades, et toiduainete varud maailmas on kahanenud ohtlikult madala tasemeni: kui Teise maailmasõja järel oli varu üks aasta, siis 2007. aastal ainult 57 päeva ja 2008. aastal ainult 40 päeva;
- H. arvestades, et nendel ja muudel teguritel on otsesed ja tõsised tagajärjed märkimisväärselt arvule inimestele; arvestades, et kogu maailmas on toiduhinnakriis toonud veel miljonite inimeste jaoks kaasa vaesuse ja nälja; arvestades, et see areng on tekitanud mässe ja rahutusi kogu maailmas ning destabiliseerinud veelgi riike ja piirkondi üle kogu maailma; arvestades, et isegi ELis on varud vähenenud nii suurel määral, et toidu hädaabiprogrammil on praegu vähem toitu, mida jagada;
- I. arvestades, et nälja vastu maailmas võitlevate organisatsioonide praeguste hinnangute kohaselt on arengumaades praegu üks inimene viiest alatoidetud ja kannatab pidevalt nälga ning iga päev sureb maailmas nälja ja vaesuse tõttu üle 30 000 lapse;
- J. arvestades, et arengumaades annab põllumajandus tööd ja elatist rohkem kui 70 protsendile ning paljudes Aafrika riikides rohkem kui 80 protsendile tööjõust ning seetõttu on maaelu arengu poliitika vaesuse ja nälja probleemi tulemuslikul lahendamisel ülioluline;

- K. arvestades, et lisaks liikmesriikide maksetele rahastab Euroopa Liit traditsiooniliselt umbes 10% maailma arengukoostööst; seda tõendab praegune EÜ vahenditest antav toetus (umbes 1,8 miljardit eurot: 1 miljard uue rahastamisvahendiga kiireks reageerimiseks toiduainete hinnatõusule arengumaades ning ülejäänud praegu olemasolevate arengu- ja humanitaarabi vahendite kaudu);
- L. arvestades, et loodusvarade liigse koormamise taustal suureneb ülemaailmne toiduvajadus 2050. aastaks hinnanguliselt kaks korda ja toiduainete tootmine maailmas peab suurenema;
- M. arvestades, et FAO andmetel piisab 30 miljardi euro investeerimisest aastas, et tagada 2050. aastaks 9 miljardi elanikuni küündiva rahvastiku toiduga kindlustatus;
- N. arvestades, et praegused rahvusvahelised ja piirkondlikud kokkulepped ei ole osutunud piisavaks turu varustamise ja kauplemise reguleerimisel; arvestades, et hiljutise toiduainete kiire hinnatõusu tagajärjel peaksid kogu maailma valitsused jõudma arusaamisele, et põllumajandustootmist ei saa pidada enesestmõistetavaks,
1. rõhutab, et nälga ja vaesust kannatavate inimest arv ületab nüüd 1 miljardi piiri ning sellel on vastuvõetamatult hukatuslik mõju maailma elanikest ühe kuuendiku elule, elatisele ja väärikusele; märgib, et pika aja jooksul toiduga kindlustatusesse, põllumajandusse ja maaelu arendamisse tehtud liiga väheste investeeringute mõju teravnes hiljuti veelgi muude tegurite seas toidu-, finants- ja majanduskriisi tõttu; rõhutab, et kuigi on tehtud edusamme, ei ole üldised jõupingutused seni olnud piisavad aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks ja toiduteemalistel ülemaailmsel tippkohtumistel võetud kohustuste täitmiseks; märgib, et tuleb võtta ühiselt meetmeid, et anda sellele suundumusele tagasikäik ja juhtida maailma selles suunas, et teostada järk-järgult õigust piisavale toidule riikliku toiduga kindlustatuse raames;
 2. märgib, et toiduga kindlustatus maailmas on Euroopa Liidu jaoks kõige kiireloomulisem küsimus, ning nõuab viivitamatuid ja järjepidevaid meetmeid, et tagada toiduga kindlustatus ELi kodanikele ja ülemaailmsel tasandil; peab oluliseks tunnistada kogu maailma põllumajanduse ja toidukultuuride väärtust; rõhutab, et toit peaks olema tarbijatele kättesaadav taskukohase hinnaga, kuid samal ajal tuleks tagada mõistlik elatustase põllumajandustootjatele;
 3. rõhutab, kui tähtis on ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) kui Euroopa Liidus toiduainete tootmise tagamise vahend; usub, et ÜPP on alates selle kehtestamisest 1962. aastal taganud ELi kodanikele kindla toiduainetega varustatuse ning kaitsnud ja edendanud lisaks maakeskkonda ning et ELi toidutootmise standardid on maailma kõrgeimad; rõhutab, et ühenduse põllumajandusel peab olema sama roll ka tulevikus;
 4. rõhutab, et alates 2007. aastast on põllumajanduslike toorainete hinnad tugevalt kõikunud ja 2007. aasta keskpaigast kuni 2008. aasta keskpaigani tõusid hinnad järsult, millele järgnes jaehindade järsk tõus; märgib, et sellele põhitoorainete hindade järsule tõusule järgnes kiiresti toorainehindade järsk langus jätkusuutmatu tasemeni;
 5. võtab murelikult teadmiseks põllumajandussisendite hinna kiire tõusu (väetiste, seemnete jms hinnatõus), mis väljendub suuremates kulutustes, mida ei ole kõikidele

põllumajandustootjatele (eelkõige loomakasvatusektoris) kompenseeritud võrdselt ja mis on märkimisväärselt kahandanud kõrgematest tooraine- ja toiduhindadest tingitud põllumajandustootjate sissetuleku võimalikku kasvu ning vähendanud stiimulit tootmist suurendada; on mures selle pärast, et sisendihindade järsk tõus võib põhjustada nende väiksemat kasutust ja potentsiaalset tootmise vähenemist, mis teravdab toidukriisi Euroopas ja mujal maailmas;

6. tuletab meelde, et viimaste aastate hinnakõikumised – nii kõrg- kui ka madalseisud – on muutnud toiduga kindlustatuse tagamise eriti raskeks; rõhutab, et kui põllumajandustootjad ei saa oma toodete eest õiglast hinda, on nad sunnitud tootmise lihtsalt lõpetama; kinnitab veel kord, et ELi põllumajandusettevõtted toodavad 17 % maailma nisust, 25 % maailma piimast ja 30 % maailma veiselihast; rõhutab, et elujõuliste põllumajandusettevõtete säilitamine ELis on suurima tähtsusega ELi ja maailma eelseisvatel aastatel toiduga varustamise seisukohalt;
7. juhib tähelepanu hiljutises põllumajanduslike toorainete hinnatõusus rolli mänginud pikemaajalistele struktuursetele põhjustele, mille hulka kuuluvad pidevalt suurenev ülemaailmne nõudlus ja pidevalt kahanevad investeringud põllumajandustootmisse; märgib, et nende tegurite hulgas on maailma põllumajandustoodangule (põllumajandusliku tootmise ja toiduainete jaotamise kulude tõusu tõttu) ja toidukriiside esinemisele vaestes riikides (toiduainete riigisisese transpordi kulude tõttu) olnud oluline mõju energiahinna, eelkõige naftahinna tõusul;
8. võtab arvesse, et selleks, et toita maailma elanikkonda, mis 2050. aastal ületab arvatavasti 9 miljardi piiri, peab põllumajandustoodang praegusega võrreldes 70% suurenema;
9. on siiski kindlal arvamusel, et ÜPPd tuleks täiendavalt kohandada, et lahendada toiduga kindlustatuse probleemid Euroopas ja maailma tasandil; on vastu turukorraldusmeetmete kaotamisele ja põllumajandustootjatele makstavate toetuste vähendamisele;
10. rõhutab rahvusvahelise koostöö ja solidaarsuse tähtsust ning vajadust hoiduda ühepoolsetest meetmetest, mis ei ole kooskõlas rahvusvahelise õiguse ja ÜRO põhikirjaga ning ohustavad toiduga kindlustatust; nõuab tasakaalustatud kaubanduskokkuleppeid, kuna need on tähtis element ülemaailmse toiduga kindlustatuse probleemile reageerimisel;
11. juhib tähelepanu sellele, et maailmas kannatab üle 860 miljoni inimese pidevalt nälga; märgib, et Maailmapanga prognoosi järgi võib toiduainete kiire hinnatõus tõugata sügavamasse vaesust veel 100 miljonit inimest;
12. on nõus FAO seisukohaga, et tõusvad toiduhinnad mõjutavad kõige rängemalt toiduainete netoimportijaid riike ning et paljud nendest riikidest on maailma kõige vähem arenenud riigid; kinnitab asjaolu, et vaesus ja sõltuvus toidu impordist on peamised toidupuuduse põhjused; on teadlik sellest, et ainult väike osa maailma toidutoodangust müüakse tegelikult rahvusvahelistel turgudel ning üha sagedamini on see pärit vähestest eksportivatest riikidest;
13. tunneb sügavat muret ülemaailmse finantskriisi pärast, mille tagajärjeks võib olla põllumajandusele eraldatavate rahaliste vahendite vähendamine; kutsub komisjoni üles analüüsima finantskriisi mõju põllumajandussektorile ning kaaluma ettepanekute

esitamist, et tagada sektori stabiilsus ka laenude ja krediiditagatiste kättesaadavuse osas;

14. on veendunud, et ÜPP peaks jääma ELi toiduga kindlustatuse poliitika nurgakiviks nüüd ja pärast 2013. aastat; on seisukohal, et toimivad ökosüsteemid, viljakas muld, stabiilne veevaru ja mitmekülgne maamajandus on pikaajalise toiduga kindlustatuse seisukohalt hädavajalikud; on samuti arvamisel, et on väga oluline, et ÜPP annaks koos muude ühenduse poliitikavaldkondadega suurema panuse ülemaailmsesse toiduga varustatuse tasakaalu;
15. on arvamisel, et ÜPP-l peaks olema tähtis roll Euroopa Liidu välis- ja arengupoliitikas, eriti seoses välispoliitikaga, mis käsitleb toiduga kindlustatust; on seisukohal, et lisaks Euroopa Liidu toiduainete tootmise tagamisele võib ÜPP aidata kaasa ka toiduainete suurenenud nõudluse rahuldamisele kogu maailmas;
16. on seisukohal, et rahastamisvahend kiireks reageerimiseks toiduainete hinnatõusule arengumaades on vajalik esimene samm toidukriisist kõige enam mõjutatute esmavajaduste rahuldamiseks; on arvamisel, et komisjon peaks kontrollima, kuidas raha kulutatakse, ja tagama, et seda kasutatakse alati seal, kus seda kõige rohkem vaja on, ning et sellest tuleks Euroopa Parlamendile korrapäraselt aru anda;
17. kutsub komisjoni üles tugevdama oma praeguseid Euroopas ja kogu maailmas toiduga kindlustatuse tagamise programme; nõuab, et tugevdataks toiduga kindlustamise temaatilist programmi (2007–2010), millele praegu on eraldatud 925 miljonit eurot kogu programmiperioodiks; kutsub komisjoni üles võtma vastu toiduga kindlustatuse üldstrateegia, et saavutada ühenduse kõigi poliitikavaldkondade sidusus;
18. kinnitab veel kord, et toiduga kindlustatuse eest vastutavad riigid ning et toiduga kindlustatuse probleemide lahendamisele suunatud kavad peavad esitama ja kujundama, nende eest vastutama ja neid juhtima riigid ning need peavad toetuma konsulteerimisele kõigi peamiste sidusrühmadega; rõhutab, et toiduga kindlustatus on tähtis prioriteet ning see peaks kajastuma riiklikes programmides ja eelarvetes;
19. rõhutab igaühe õigust ohutule, piisavale ja toitvale toidule kooskõlas selle õiguse järkjärgulise teostamisega, mis on igaühel piisavale toidule, riikliku toiduga kindlustatuse raames; nõuab nälgjavaba maailma, kus riigid rakendavad vabatahtlikke suuniseid, mille abil teostatakse järk-järgult õigust piisavale toidule riikliku toiduga kindlustatuse raames, ning toetab osalemise, läbipaistvuse ja aruandekohustuse põhimõtetel põhinevate suuniste rakendamist tegelikkuses;
20. edendab teadusuuringuid toidu- ja põllumajanduse valdkonnas, sealhulgas uuringuid kliimamuutusega kohanemiseks ja selle leevendamiseks, ning uurimistulemuste ja tehnoloogia kättesaadavust riiklikul, piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil; toetab riiklike teadusuuringute süsteeme, eelkõige Aafrikas, et jagada teavet ja parimaid tavasid; nõuab juurdepääsu teadmistele; nõuab, et parandataks riikliku põllumajandusstatistika kvaliteeti ning varajase hoiatamise ja prognoosisüsteeme toidupuuduse ja toiduga varustatuse olukorra haavatavuse puhuks, et luua kindel alus põllumajanduspoliitikale ja -strateegiatele;
21. kinnitab võetud kohustust investeerida tehnoloogiasse ja innovatsiooni põllumajanduses

ning põllumajanduslikus tootmises;

22. rõhutab selliste avalikest vahenditest rahastatavate teadusuuringute tähtsust, mille eesmärk on edendada toiduga kindlustatust, mitte keskenduda ühekülgsetele tööstuse huvidele; nõuab investeringute tegemist mitte ainult uutesse üksiktehnoloogiatesse, vaid ka kõikehõlmavatesse põllumajandussüsteemidesse, mille eesmärk on pikaajaline toiduga kindlustatus; tõstab siinkohal esile teerajaja rolli, mis selles valdkonnas võiks näiteks olla ELi mahepõllumajanduslike uuringute tehnoloogiaplatvormil;
23. on seisukohal, et arengumaades takistab põllumajandustoodangu kasvu oluliselt asjaolu, et väikepõllumajandustootjatel on sageli võimatu saada laenu või mikrokrediiti, et investeerida seemnearetusse, väetistesse ja niisutusmehhanismidesse; rõhutab ka probleemi seoses laenutagatistega, mis enamasti puuduvad; kutsub Euroopa Investeeringuspanka üles otsima vahendeid, et pakkuda arengumaade kohalikele toiduainete tootjatele programme, millega kaasnevad laenutagatised, et neil oleks kergem saada laenu ja mikrokrediiti;
24. usub, et säästva põllumajanduse tootlikkuse suurendamiseks on vaja täiendavaid põllumajandusuuringuid, ning kutsub liikmesriike üles kasutama täielikult ära võimalusi, mida teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmes raamprogramm sellega seoses pakub, ning võtma vastu meetmeid, mis suurendavad põllumajandustoodangut säästvalt ja energiatõhusalt;
25. märgib, et ülemaailmne toidukriis on üks suurematest ohtudest rahule ja stabiilsusele maailmas; tunneb sellega seoses heameelt komisjoni hiljutiste jõupingutuste üle ülemaailmse toiduga kindlustatuse küsimuse käsitlemisviiside uurimisel; kutsub liikmesriike üles toetama selliseid algatusi riigi ja kohalikul tasandil;
26. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.